

ГЛУПАВИЯТ ПЕТРЯ РУМЪНСКА НАРОДНА ПРИКАЗКА

chitanka.info

А това се случило тогава, когато и помен от него не е имало. Тогава тополата раждала круши, а върбата — катуни. Да не бе станало, не би и приказка имало.

Товага живеел един богат селянин. Толкова богат, че сам не знаел какво има: колко ниви и лозя, колко крави и овце, пък да не говорим за кокошките. Имал той и трима сина. Най-големият звездите от небето свалял, средният — ластовички с устата си ловял — такива умници били двамата, пък най-малкият — Петря — бил възгупавичък.

Живял бащата, поживял си за чест и слава, дошла му умирачката. Като усетил, че слънцето му вече залязва, извикал синовете си и им заръчал подир неговата смърт да си поделят имота по братски и да живеят в мир и съгласие. Свършил тая работа бащата и си предал душата на архангел Михаил, а синовете го оплакали и го погребали прилично.

На деветините седнали те да си делят бащиното богатство по братски, ей така: едно на мен, едно на теб, едно на гупавия Петря. Почнали с двора. Разделили го на три: големият взел горния край, малкият взел долния край, на средния се паднала средата. Прокарали по една бразда между частите — всеки да си знае своето. Сетне дошло ред на къщата, хамбара, обора и другите постройки. Ами как да ги делят, като всички били по една? Мислили братята, мислили, умно го измислили: разрушили сградите и си поделили гредите, дъските, тухлите и керемидите — една на мен, една на теб, една на гупавия Петря.

Свършили с това, отишли на къра. Поделили си лозето лоза по лоза, градината — овошка по овошка, гората — дърво по дърво, всяка нива и ливада по на три части, наистина мънички, ала равни.

Трудели се братята, не се потривали. Почнали да делят кокошките. Добре, ама те не стоят на едно място, та да ги преброиш и поделиш — бягат по двора, пет пари не дават в чие място влизат. Изчакали братята да се стъмни и когато птиците заспали, изловили ги и си ги поделили по братски — една на мен, една на теб, една на гупавия Петря. И за да си личат коя чия е, всеки вързал на своите по едно цветно конче на крака: големият — червено, средният — зелено, най-малкият — черно.

Така!

Останал сега петелът. Как се дели един петел на три части? Решили да го заколят, да го опекаат и братски изядат.

Подир толкова труд и мъки, седнали братята на трапезата да ядат печения петел. Петря викнал:

— Чакайте, бацьовци! При дележа на двора на мене се падна долния край. Сега пък искам да бъда по средата.

— Харно! — съгласили се братята.

Големият и средният откъснали по една кълка, на глупавия Петря се паднала трътката. После бацьовците си взели по едно крило заедно с бялото месо от гърдите, на малкия останал шийгунят и оголените ребра.

Така все по братски делели всичко.

А пък овдовелите кокошки ровели по цял ден на бунището. И ето че подир няколко дни всички тръгнали с черни кончета. Не че жалели толкова петела, ами се изцапали от боклука и всички заприличали като да са на Петря.

— Не, тъй не бива! — рекли бацьовците. — Трябва пак да ги изловим и да си ги поделим.

Петря се съгласил, защото видял, че така е справедливо и по братски.

Вечерта изловили кокошките и си ги поделили. Големият вързал на краката на своите син конец, средният — кафяв, а глупавият Петря — бял.

Тръгнали кокошките така наконтени, не се цапат вече на бунището, ами си мият крачетата на чешмата и ги сушат на слънце. И виж ти какво станало! Подир няколко дни от водата и слънцето кончетата на всички кокошки избелели, заприличали като да са на глупавия Петря.

Божа работа! — ще рече някой. Ама бацьовците не щели много-много господ да им се бърка в работите, та трети път поделили кокошките. Големият и средният построили кокошарници и запрели своите, а на глупавия Петря кокошките се разхождали по широкия двор и правели скомина на затворените си дружки.

Както и да е. Почнали братята да делят добитъка: на мен овца, на теб овца, на глупавия Петря шугаво агне; на мен крава, на теб крава, на глупавия Петря пустало теленце. Като стигнали до бика, спрели. Как да разделят един бик на тримата? Петря предложил и него да заколят и

изядат по братски. Ала бацьовците не се съгласили, защото бикът бил най-хубавият в цялата околност: гърди широки, врат дебел, рога остри и извити, а да го погледнеш в очите, страх да те побие. Такъв бик и царят нямал. Затова всеки от братята го искал за себе си — смятал, че покрай бика и славата на стопанина му ще се разнесе по цялата земя. Бацьовците почнали да се дърлят и препират, още малко и съвсем ще се скарат. Видели, че тъй не бива, седнали да мислят. Мислили, мислили и това измисли: всеки в своя двор ще построи обор. Където бикът влезе, негов ще е късметът.

Големият брат пари не пожалил, извикал най-добрите зидари. Построили му те обор с кулички и знаменца отгоре — не обор, а султански сарай.

Средният брат, да не остане по-долу, повикал майстори — дюлгери и резбари. Построили му те обор, с рязани порти и тавани. В селото къща така хубава нямало.

А глупавият Петря се запретнал сам и от вехтите греди и дъски скалпил, как да е, един навес, покрил го със зелени клони и толкова!

Довели бика наред двора — нека сам да си избере дом и господар. Добичето погледнало, погледнало, видяло и куличките със знаменцата, и рязаните порти. И уж голям бик бил, пък умът му — телешки: намърдал се под навеса и почнал да си дъвче от шумата. Чудят се по-големите братя, на очите си не вярват, а глупавият Петря се радва. Омъчили се бацьовците от такава несправедливост и си казали един на друг:

— На къравите гарджета господ им вие гнездата!

— Слушай, Петря — рекъл големият брат. — Хайде да се разберем по братски: отстъпи ми бика, ще ти дам четвъртината от имота си.

Чул го средният брат, вика:

— Не, на мене го отстъпи! Аз ще ти дам третината от моя.

— Аз пък ще му дам половината — рекъл големият и изгледал кръвнишки средния.

Пък онзи се заинатил и изтърсил:

— А аз целия си имот ще му дам.

— И аз ще му дам целия! — упорствал големият.

И ето — застанали двамата бацьовци един срещу друг, като петли настръхнали, очите им стрелкат искри — още малко и ще грабнат

топорите да се изтрепят.

Гледа ги Петря и не знае какво да прави. Ако единият рече: и калпака си отгоре давам, другият ще съблече кожуха си. Решил малкият да задържи бика за себе си — да не го отстъпва на никого. Ала и тъй вече нямало мир и съгласие. Защото щом излезе бикът на мерата, бацьовците като го видят, почват да се дразнят един друг:

— И да го зяпаш, и да не го зяпаш — не е твой!

— Че какво пък, и твой не е!

„Ах, каква беда ми се стовари на главата с тоя бик! — мислил си глупавият Петря. — Ще се избият братята ми заради него. Я да го продам някъде надалеч, че да не го гледат, и да мирясат.“

Тъй решил Петря, тъй и сторил. Една заран рано-рано извел бика и го подкарал към града без бацьовците да го усетят. Пък да си кажем правичката, Петря досега нито бил излизал от село навън, нито бил продавал някога нещо. Ала чувал, че в града имало люде всякакви — честни и лъжци — та сега се страхувал да не би да го измамят.

И ето момъкът води бика — не бик, а ангел — и си мисли как ще се пазари, та да вземе хубави пари. А насреща му идват селяни — връщат се от пазара в града. Един спрял Петря:

— Помози бог, момко! В града ли го водиш? Ще го продаваш ли? Колко му искаш?

„Дръж се, Петря! — мисли си нашият момък. — Ето ги вече купувачите“ — а гласно отговаря:

— Дал ти бог добро, човече! Продавам го за хиляда леи.

— Добри пари искаш. И бикът не е лош — рекъл селянинът и отминал.

„Май че много му поисках, та го пропъдих. Трябва да понамаля цената“ — рекъл си Петря на ум.

Върви, върви, задал се друг селянин.

— Хубав бик — рекъл. — Продаваш ли го?

— Продавам го за деветстотин и деветдесет леи — отвърнал Петря.

Селянинът кимнал с глава и си продължил пътя — и той не бил купувач.

Повървял Петря, повървял, трети селянин го спрял, защото добичето било лично и прилично, веднага се хвърляло в очи.

— Колко му искаш? — пита селянинът.

— Деветстотин и осемдесет леи.

И този си отминал.

Вървял така Петря, вървял. Пътят бил дълъг.

Сума селяни го срещали, питали го за цената, ала никой не се хващал на пазарлък. Пък момъкът не бил вчерашен, нали бил чувал как се купува-продава, всекиму по десет леи намалявал. Спрял го най-подир един истински купувач, огледал добичето, попитал за цената.

— Една лея — отговорил Петря и гледа човека право в очите. „Дано този го купи“ — моли се на ум.

— Ти шегуваш ли се, или се подиграваш с мен? — намръщил се селянинът.

— По-долу нито пара не отстъпвам — рекъл нашият умник.

— Говедото е много хубаво. Кусур няма. Гледам му рогата, ушите, краката, да не говорим за гърдите и врата — всичко му е на място. Не е за грошове...

„Аха! Сега разбрах защо никой не се решава да го купи: много е хубав, та всеки се бои да не си навлече беда като мен!“ — помислил си Петря и рекъл:

— Ако си наистина купувач, ела подир малко, ще се спазарим.

Тръгнал си селянинът и не се обърнал — помислил, че момъкът се подбива с него. А Петря взел камък — и прас! — счупил единия рог на животното.

Подир малко се задал друг селянин. Нито се спрял, нито попитал за цената. Само рекъл:

— Много хубав бик. Само че единият му рог... — недоизрекъл и си заминал.

Петря взел камък, счупил и другия рог. Насреща — селянин:

— Хубав бик! Рога няма, ама ушите му си ги бива... — и отминал.

Петря извадил нож и отрязал ушите на бика: „Да не се заглеждат людете в него, да не стават крамоли“.

Иде селянин. Поспрял се, поклатил глава и съжалително казал:

— Рога и уши няма. Ама пак си личи, че добичето е добро — и продължил пътя си.

„Ах, каква беда си взех с тоя хубав бик“ — вайка се насред пътя Петря и си мисли какво още да стори, та да се отърве най-сетне от бика.

Отбил се от пътя, влязъл в гората, спрял се под един дъб да отдъхне на сянка. Омръзнало му да се разправя с добичето. Взел едно дърво, ударил го по задния крак. Осакатил хубавото говедо. Изревал от болка бикът, та гората проехтяла, легнал и не ще да стане. Седнал Петря край него — почива си, почесва се по главата и мисли.

Слънцето залязло. Подухнал вечерникът, зашумял старият дъб, заскърцали клоните му, а на Петря му се счува, че по човешки говори: „Виж ти! Сигурно дървото е омагьосано“ — помисли си той и извикал:

— Хей, дъбчо! Щеш ли да купиш бика? Евтино ще ти го продам.

Дъбът шуми, скърца и поклаща върха си насам-натам: сряк-сряк-сряк!

— Аха, съгласен си значи. Какво рече? В сряда ли ще платиш? Добре! Ще почакам до сряда. Ти нямаш нозе да избягаш.

— Сряк... сряк... сряк... — отговорил дъбът и клати върха си — съгласен!

Оставил умникът добичето в гората. Върнал се дома доволен-предоволен — голяма работа свършил.

На заранта бацьовците попитали:

— Къде е бикът?

— Продадох го.

Зарадвали се те: така е най-добре — нито на мене, нито на тебе. Ама като разбрали кой го е купил, ревнали и двамата в един глас:

— Глупчо глупави! Къде се е чуло такава стока в гората да се оставя?

— Гледайте си вашата работа, не се бъркайте в моята — отвърнал Петря.

Изчакал той до сряда, отишъл при дървото. Около него купища бичи кокали разпилени — вълците видели сметката на добичето.

— Дойдох, дъбчо, да си прибера парите, както се бяхме условили — рекъл момъкът.

А дървото си знае своето: сряк... сряк... сряк...

— Какво! Идната сряда ли? — попитал Петря. — Виждам изял си бичето, а сега нямаш пари да го платиш. Е, нищо, няма да ти извадя душата. Ама идната сряда ще дойда и ако пак ме излъжеш, да му мислиш!

Отишъл си момъкът. На другата сряда тръгнал за гората. За всеки случай понесъл и брадвата.

— Дай парите, дъбе!

Дървото се поклаща: сряк... сряк... сряк...

— А, и ти ли за глупак ме мислиш? Чакай да разбереш кой съм!

Замахнал Петря с брадвата: прас!... прас!... прас! — разхвърчали се трески на четири страни. А дървото било старо, изгнило, с голяма хралупа отвътре. Като го ударил Петря няколко пъти, хралупата зейнала и от нея рухнала камара жълтици. Види се някой в старо време там ги е скрил и сетне не могъл да се върне да си ги прибере. Както и да е!

— Ха, тъй те искам! — възрадвал се Петря. — Добри сметки — добри приятели! Прощавай, че силничко те ударих, ама такава ми е ръката. Само че видиш ли, дъбчо, нямам дребни пари да ти върна. Ще разваля една жълтица и ще дойда да ти дам остатъка.

Петря се навел, взел от камарата една жълтица и отишъл в село да я размени.

А бацьовците, щом видели в шепата му златна пара, онемели от почуда. След като малкият им разправил колко пари има дъбът, зарадвали се и в един глас викнали:

— Ех, Петря! Ами че дървото не се е пазарило за колко ще купи добичето. То е останало доволно от хубавото месо и ти е изсипало толкова пари, колкото е сметнало, че заслужаваш.

— Хайде, заведи ни да приберем жълтиците — рекъл средният брат. — Защото те не са само твои. Бикът не можахме да поделим, ама парите от него — можем!

Съгласил се малкият: щом бацьовците казват, сигурно това ще е най-справедливото.

Взели тримата по един чувал. Не дочакали да се съмне, ами по тъмно тръгнали. Отишли под дъба, поделили си жълтиците: една на мен, една на теб, една на глупавия Петря. Всеки си нарамил своя пай и тръгнали.

Слънцето ги сварило насред път. Насреща им — един ранобуден старец, с дълга бяла брада. Големият брат рекъл:

— Ако ни пита какво носим, ще кажем: трици, пшеница, ечемик. Защото надуши ли жълтиците, ще каже на някои разбойници и те ще ни извият вратовете за права бога.

Приближил ги старецът, поздравил ги и попитал:

— Какво сте понесли?

— Смлени трици за гладни птици — отвърнал големият.

— Златна пшеница за жива душица — отвърнал средният.

Пък Петря, който никога не бил лъгал и не знаел да лъже, изтърсил:

— Златни парици за трима умници, дядо.

— Който каквото носи, със здраве да си го отнесе — пожелал им белобрадият старец и си отминал.

Късно вечерта братята се добрали дома. Развързали чувалите и що да видят? — в чувала на големия брат — само трици, у средния — пшеница, а чувалът на малкия — пълен с жълтици.

— Тю бре, какъв е тоя наш късмет? — разлютил се големият.

А средният му смигнал и рекъл:

— Че каква полза да имаш чувал жълтици, като нямаш какво да ядеш? Ама ние Петря няма да го оставим гладен. Ще поделим и трите чувала по братски — всеки от всичко по равно.

— Правилно, бацьо! — съгласил се глупавият Петря. — Нали тъй ни учеше тате преди да умре.

Понечили да делят триците, пшеницата и жълтиците. Потърсили някаква мярка — не намерили. Пратили малкия да вземе от попа една крина. Ама му заръчали да не казва какво ще мерят. Попът бил много жаден за пари — разбере ли, ще прави, ще струва, ще им ги вземе. Петря обещал да не казва. Отишъл у попа.

— Отче, попе — рекъл, — заеми ми крината си. Утре ще ти я върна.

— Какво ще мерите по туй време? — рекъл попът.

— Какво? Каквото имаме — измънкал момъкът.

Дал попът крината и се позамислил: „Не е чиста тая работа. Баща им остави голямо богатство. Синовецете му сигурно ще го делят сега. Я чакай да видя какво им е имането“. Станал и тръгнал в мрачината.

Тъкмо братята захванали да мерят с крината златото, навън кучето залаяло. Големият брат покрил камарата жълтици с една черга и рекъл на малкия:

— Я излез да видиш кой иде!

Излязъл Петря на двора и останал със зяпнала уста: кучето като подгонило попа, той се уплашил и хукнал назад. Ама като рекъл да

прескочи плета, надянал се на един остър кол и заритал. А колкото повече рита, толкова по-надълбоко колът му се набива.

Спуснал се момъкът да го отърве, ала късно — дордето дойде до него, попът предал богу дух. Извикал Петря братята си:

— Батъовци, елате да видите какво стори попът!

Излезли те, гледат — попът увиснал на плета. Уплашили се да не би хората да кажат, че те са го усмъртили. Големият предложил:

— Ще забием на портата една кука и ще го обесим на нея. Селяните като го видят да виси на чужда порта, ще помислят, че е искал да влезе да мишкува, пък се е уплашил да не го хванем и се е обесил на бърза ръка.

Съгласили се другите. Свалили попа от плета, обесили го на портата и решили да бягат — уж че още от сутринта не са се връщали дома. Големият понесъл жълтиците и като тръгнал да излиза, наредил на малкия:

— Притегли портата зад гърба си!

Петря бил послушно момче. Свалил портата с попа от пантите и я понесъл на гръб. Тичали тримата в тъмното, тичали, най-отпред — големият брат, подир него — средният, отзад крета наш Петря с тежкия си товар. Влезли в гората. А там — още по-тъмно, още по-страшно. Изморили се, решили да починат. Ала не посмели на земята, че разни зверове бродят нощем в гъсталаците. Затова се покатерили на едно голямо дърво. Горкият Петря с портата и попа на гръб едва-едва се качил. А батъовците го чуват как пъшка, пък в тъмнината не виждат какво носи — мислят, че е взел чувала с пшеница, да имат храна за из път. Накацали тримата като гарги по клоните и големият наредил:

— Ти, Петря, не заспивай, отваряй си очите на четири, пък ние с бабьо ти ще подремнем.

— Спете си спокойно, батъовци, ще ви пазя! — обещал малкият.

Братята заспали, а Петря бди, ококорил очи, разперил уши — слуша гласовете на страшната гора, ала нищо не вижда в мрака.

По едно време се дочули отнякъде приглушени гласове, гъсталакът зашумял, затрецял — дали ще е глиган или мечка? А то били разбойници.

Разположили се те под голямото дърво да се отморят, да похапнат и разделят краденото. Отпушили мех с вино, запалили огън,

почнали да пекат един овен. Гъст дим се извил нагоре, ударил Петря точно в лицето. Залютяло му на момъка, очите му се насълзили.

Разбойниците били ограбили една черква. Заедно със златните вещи отнесли и торбичка с тамян. Един от тях, по-набожен от другите, рекъл да измоли от бога прошка за туй грешно деяние, та взел шепа тамян и я хвърлил в огъня. Извишило се благовоние нагоре към клоните. А на клетия Петря още повече залютяло, почнал чак да се задушаваше. Стискал се, стискал се, че като кихнал, цялата гора екнала; разлюлял се клонът, на който той седял, раздрусала се портата и ключът отхвъркнал, та право връз главата на главатаря. Пък ключът бил голям, тежък, та здравата халосал злодея.

Наскачали разбойниците, почудили се кой киха, откъде се взе тоя голям ключ? Гледат нагоре — нищо не се види, тъмно като в рог. Един умник рекъл:

— Туй ще да е от тамяна. Мирисът му е достигнал до седмото небе. Свети Петър от радост кихна и ни хвърли ключа за райските двери, та като ни дойде времето, всеки да си влезне направо.

Едва изрекъл това, портата с попа се плъзнала из ръцете на Петря и — бух! — долу.

— Олеле мале, пропаднахме заради пустата му черква! — разревали се разбойниците. — Ето го и сам свети Петър с райските двери! Иде да ни прибере.

Изплашили се обирниците за грешните си душици: не им се напуцал нашия свят, макар да казват, че в рая било по-хубаво, отколкото на земята. Хукнали да бягат през глава, та петите о задника им се удряли. Зарязали те награбеното богатство, и виното, и овена.

Поседял Петря така някое време, посъвзел се и разбрал, че разбойниците няма вече да се върнат. Разбудил бацьовците си и им разправил какво преживял ги е отминало. Слезли тримата от дървото, седнали да ядат и пият, че били много изгладнели. Пък попът лежал до тях връз портата с вирната брада и ги гледал как лапат с изцъклени очи.

Като се нахранили, големият брат рекъл:

— Я, Петря, иди настрана, изкопай гроб на отчето, та да не го изядат зверовете.

Повлякъл малкият попа, довякъл го до един гъсталак, почнал да му копае гроб. В това време бацьовците задигнали чувала с жълтиците

и награбеното от разбойниците и — дим да ги няма! Зарязали брата си в гората.

След като заровил попа, Петря се върнал при огъня. Гледа — батьовците избягали и отнесли всичко, само недоядения овен и торбичката с тамяна оставили.

„Ех, чакай барем да поприкадя за греховната душа на дяда попа“ — рекъл си Петря и изсипал всичкия тамян в огъня.

Сега наистина димът се издигнал чак до рая. Как пък се случило, че тъкмо в това време дядо Господ го боляло зъб. Замирисало му на хубаво и от тамяна го преболяло. Развеселил се и заповядал на свети Петра:

— Я слез долу на земята! Един праведник, твой едноименник, ми прикади тамян и зъбоболът ми се размина. Виж какво ще ни поиска за стореното добро — дай му!

Райският ключар се спуснал по дима като гемиджия по въже. Застанал пред Петря и го заговорил:

— Добра сполука, синко! Как я караш?

— Ами че ей тъй — отговорил момъкът. — Батьовците ми си отнесоха тежките грехове, а мен оставиха сам-самин в гората. Погребах дяда попа и му прикадих. Сега чакам да се развидели, че да тръгна да си дирия късмета.

— На дядо Господ му хареса миризмата на твоя тамян. Изпрати ме да те попитам какво искаш от него. Каквото поискаш, ще го имаш тозчас.

— Покорно благодаря на Господа, ама нищо не му искам — отвърнал Петря.

— Така не бива, синко — почнал светията да увещава момъка. — Щом Господ е рекъл нещо да поискаш, послушай го — поискай. Слава? Богатство?

— А бе, дядо, не ми трябва на мене слава — тя е за царете и князете. Пък от богатството сума беди на главата ми се стовариха, та накрай сам в страшната гора останах.

— Е, поискай здраве — упорствал свети Петър.

— Мигар не виждаш какъв съм? От здраве не мога да се отърва — изпъчил се Петря.

Светията се навел над ухото му и прошепнал:

— Глупчо! Че поискай нещо: хубава жена, например.

Петря се дръпнал:

— Ой, старче, грехота е тъй да ме изкушаваш. Като ми дойде времето, ще се задомя и деца ще народя. Женитба не ще гонитба.

Омръзнало му на светията да се препира с глупавия Петря, скарал се:

— Слушай! Щом Господ заповядва, трябва да се подчиниш. Иначе ще те накаже.

— Е, като е тъй, ще се покоря — отстъпил момъкът накрая и попитал глупавия си ум: „Какво ли да поискам? Нещо, което и Господа не може да ми даде, та да ме остави на мира“. Гласно изрекъл:

— Искам една комарева гайда.

Свети Петър се хванал за брадата с две ръце и замислил се дълбоко, че такова нещо никак не очаквал. А глупавият Петря стоял насреща му и се хилел дяволито: „Ха да те видя сега де!“ — викал си той. Ала не знаел той, че лесно не можеш да надхитриш дяда Господа. Защото, каквото и да му поискаш, ако рече да ти го даде, ще ти го даде.

Райският ключар, като не се сецал какво да прави, уловил се пак за дима от тамяна и се покатерил, отишъл горе в рая.

— Тъй и тъй, Господи — рекъл, — онзи момък иска комарева гайда.

Дядо Господ се усмихнал — разбрал хитрината. Бръкнал в бездънните си джобове и начаса измъкнал една комарева гайда:

— Занеси му я, свети Петре, и му кажи да знае, че онзи, който ѝ слуша свирнята, забравя и глада, и жаждата, и грижите, и теглата; ще хопа и играе без умора, дордето тя свири.

Спуснал се пак светията на земята, дал на момъка комаревата гайда и му разправил каква сила има нейната свирня. Без да чака благодарност, уловил се за дима и чевръсто се изкачил на небето. Отишъл си да пази райските двери, да не би да се промъкне някой в рая без разрешение.

Останал Петря сам със зяпнала уста, чуди се какво да прави с божия дар.

В това време глутница вълци подушили миризмата на печения овен — тя им по харесвала от миризмата на тамяна — и окръжили дървото. Чаткат със зъби, стрелкат момъка с огнени очи, готвят се да изядат и него, и овена.

Огледал се Петря — помощ отникъде. „Чакай да ми поиграете за чест и слава Господня!“ — рекъл си и надул комаревата гайда.

Ах, какво чудо! Вълците веднага станали хрисими като пиленца, замахали опашки, па като заиграли, заскачали, да ти е драго да ги гледаш.

Разденило се. Петря тръгнал да излиза из гората и свири, не престава. А вълците подире му подскачат, вълче хоро играят. Измъкнал се момъкът на полето, съзрял недалеч дим да се вие из комините на някое село. Спрял да свири и вълците подвили опашки, върнали се в тъмната гора.

Отишъл Петря в селото. Похлопал на поповата порта. Излязъл попът.

— Добро утро, отче попе! — поздравил го нашият момък. — Трябва ли ти работен и смислен ратай?

Отчето го измерил от глава до пети, веднага му премерил ума и си рекъл: „Простоват и глупав е, ама е як. Ще ме слуша и ще върши работа“.

— Харно, момко! Ще те взема да ми пасеш козите. На годината ще ти дам седем козлета и един пръч, че да се върнеш дома по-богат, отколкото си излязъл.

Главил се глупавият Петря у дяда попа.

На заранта извел козите на паша из гората. А те, проклетниците, щом видели шубраците, разпилели се на четири страни. Тича Петря подир една, подир друга, изплезил език до пояс, дъх не може да си поеме. Като видял, че не ще се оправи с тия дяволски твари, надул комаревата гайда. И ела сега да видиш! Тозчас всички кози се събрали около него, почнали ситно хоро да играят: хопат, скачат и брадите им се тресат.

Играли, играли, нито огладнели, нито ожаднели. Чак до вечерта момъкът им свирил. На залез-слънце Петря ги подкарал към село. Едва сега козите усетили глад. Щом дошли до поповата градина, нахвърлили се върху зелките — всички до чукан изяли, от скакалците по-чисто място оставили.

На втория и третия ден — същото; где каква фиданка видели, всичко омели.

Попадията рекла на попа:

— Отче, не ми харесва нещо новият козар. Връщат се вечер козите гладни и вече съвсем малко мляко дават. Я да идеш утре скришом подир момчето, да видиш как ги пасе.

Заранта попът тръгнал подир козаря. Отишъл до гората, сврял се в един трънак — гледа. Петря надул комаревата гайда. Козите заскачали, а попът в тръните — повече от тях. Хопа-тропа, шиповете го бодат, расото му дерат, а нему весело на душата нищо не усеща. Само си дума наум: „Ще му я дам! Ей богу, ще му я дам! Такъв зет ми трябва“.

Попът имал щерка — хубавица като ясна звездица. Решил да я омъжи за Петря.

Цял ден отчето хоро играл, без умора да сети — от леко по-леко му ставало на душата и само това си повтарял: „Ще му я дам!“.

На мръкване, когато козарят престанал да свири, попът избързал напред, върнал се щастлив и весел дома. Попадията като го видяла такъв парцалив, издраскан и разрошен, викнала да го гълчи:

— Как не те е грях от бога, как не те е срам от енорияшите! Пратих те работа да свършиш, пък ти ми се връщаш пиян-залян!

Попът взел да се оправдава:

— Не съм — казва — пиян-залян, ами ми е така леко на душата, както никога досега. Да чуеш само нашият козар как свири на гайда, не ще изтраеш, ще се разиграеш, ако ще би и в черква да си...

— Ами — сопнала се попадията, — напил си се!

— Честно слово давам, капка вино не съм лизнал. От гайдарската свирня съм се опил. И ти да беше...

Не повярвала попадията. Запрепирали се. Накрая хванали се на бас: отчето да каже на козаря да посвири. Ако попадията се сдържи, попът ще ѝ купи плат за нова рокля; ако тя загуби баса, ще омеси баница, ще опече едно яре и ще калеса кръстника да сватосат щерката за козаря.

Като слушала тия неразумни думи от устата на отчето, попадията почнала да се побоява: „Ами ако този наш козар има някаква дяволщина, та да ме накара хоро да играя, без да ми се ще? Ще загубя и ще стана за смях“.

В това време отдалеч се зачуло блеенето на гладните кози — връщал се козарят. Попадията изтичала на чардака, отворила раклата, в

която си държала преждата, намърдала се вътре и спуснала капака. Лежи там и не мърда, спотайва се да види какво ще стане.

След като Петря вкарал козите в кошарата, попът го помолил да посвири. Петря — готов! Надул комаревата гайда. Щом дочула гласа ѝ, попадията в раклата се размърдала, заритала — иска, а не може да си сдържи краката. Скачала попадията в онова тясно място, хоп-тропа, изпокъсала преждата, разбъркала я така, че всички дяволи да дойдат от произподнята, не могат я оправи. А попадията хич и не мисли за това, защото ѝ е леко на душата, весело на сърцето — тъй не ѝ е било, откак се е родила. Скачала тя и раклата подскачала: хоп-троп! трах-прах! бах-бах!

Дотътрила се раклата до стълбите и — бух! Трака-трак-трака-rrrr! Затъркаляла се надолу, паднала на двора. А попадията, макар и да се понатъртила, става, смее се и вика:

— Иха-ха, иха-ха! Давам му я и го благославям!

Загубила тя облога, ала не съжалявала.

Направили една весела сватба — за чудо и приказ. Цялото село се събрало, заиграло под гласа на комаревата гайда. Хванали се на хорото един до друг върли врагове, що цял живот се били карали и си мислили злото. Сетне пили по едно вино, целунали се и забравили всички крамоли.

И станал глупавият Петря попски зет, мъж на най-хубавата невяста в селото, стопанин на голям имот. Народила му се челяд и животът му тръгнал по мед и масло.

А ако се случело някога някакво несъгласие в семейството, Петря надувал комаревата гайда. Всички се развеселявали, заигравали и раздорът излитал през комина.

Това било отдавна. Тогава селският ковач подкопал бълхата със сто кила подкови, а тя скочила до възбог и изтичала да ни донесе тая приказка.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.